

Jota Mombaça
NÃOVAO, 2017
hvidt stof, blod, lyd

Jota Mombaça
NÃOVAO, 2017
white fabric, blood, sound

Lydværket af den brasilianske kunstner Jota Mombaça (f. 1991) er kunstnerens egen oplæsning af en tekst skrevet på det selvopfundne sprog, Corró.

Sprogets lyde er genkendelige som netop sprog og snyder det utrænede øre. De kan på samme tid opleves som en personlig rablen, som etableringen af et helt nyt kommunikationssystem eller som et sammenbrud af betydninger.

Ved siden af lydoptagelsen præsenteres syv sætninger som en undertekst til oplæsningen. Disse tekster præsenteres som profetier, og de indgår i udstillingen som en art relikvier, nedfældet på hvidt stof med kunstnerens eget blod. Samtidigt fungerer ordene som en programtekst for jordklodens overlevelse.

Jota Mombaça er født i det nordøstlige Brasilien og arbejder i tekst og performance med nedbrydningen af forholdet mellem det monstrøse og det menneskellige og adresserer emner som afkolonisering, anti-kolonial retfærdighed og global vold samt spændinger mellem etik, æstetik, kunst og politik på den globaliserede sydlige halvkugle.

Jota Mombaça bidrager yderligere til udstillingen med en performance.

The sound work by the Brazilian artist Jota Mombaça (b. 1991) is the artist's own recitation of a text written in the made-up language Corró.

The sounds of the speech are recognisable as language and can fool the untrained ear. They can be experienced as individual raving, as the creation of an entirely new system of communication, or as the breakdown of meaning – all at once.

Seven sentences – subtitles for the reading – are exhibited next to the sound recordings. These texts are presented as prophecies and incorporated in the exhibition as relics written on white fabric with the artist's own blood. At the same time, the words delineate a programme for the survival of the planet.

Jota Mombaça was born in Northeast Brazil and works with text and performance, undermining the relationship between monstrosity and humanity and addressing decolonisation, anti-colonial justice and global violence as well as the tensions between ethics, aesthetics, art, and politics in the globalised Southern Hemisphere.

Jota Mombaça will also contribute to the exhibition with a performance.

Lea Porsager

GUM UP THE WORKS — a pulp fictitious natal chart anticipating institutional experiments to come, 2017

Cesarean spread (ET ground protection mats), 2017
Natal Critters (oddkin resin pulp), 2017
Drill (heavy mental power tool), 2017
Screws (carnal daze), 2017
Phantom Racks (compost tissue), 2017
Phantom Stretcher (surgical u-cut), 2017
Phantom Bed (U), 2017

Den danske kunstner Lea Porsager (f. 1981) befæster sine objekter med spirituelle, fantastiske, politiske og personlige egenskaber.

Den serie af køreplader man typisk møderude på byens veje er her tonstunge manifestationer af liv fra andre dimensioner (extra terrestrial = ET = aliens) lagt ud på gulvet som tarotkort. Et gigantisk bør er et værktøj for spirituel og mental gennemstrømning, ligesom de uborede huller i væggene er kanaler for kommunikation og adgange til parallelle verdener.

Værkerne er komponeret som et samlet kraftfelt af energi i materialernes indbyrdes relationer og i kontakt til Kunsthall Charlottenborg som bygningskrop; som sted for tidligere udstillinger og til den aktuelle udstilling som helhed og Ovartaci i særdeleshed.

Lea Porsager opfatter installationen som en 'mental metal compost', der i et flydende institutionelt eksperiment i løbet af udstillingsperioden sættes i atomare svingninger, hvorved hårdhed bliver til blødhed, og det mentale kan sendes på rejse.

Som et andet væsentligt element i installationen og som et kærligt pejlemærke for alien-kroppens dimensioner, har Lea Porsager inviteret en af Ovartacis større papmaché-figurer ind i udstillingsrummet.

GUM UP THE WORKS er en talemåde, der i sin betydning minder om det danske udtryk 'at stikke en kæp i hjulet'.

Lea Porsager

GUM UP THE WORKS — a pulp fictitious natal chart anticipating institutional experiments to come, 2017

Cesarean spread (ET ground protection mats), 2017
Natal Critters (oddkin resin pulp), 2017
Drill (heavy mental power tool), 2017
Screws (carnal daze), 2017
Phantom Racks (compost tissue), 2017
Phantom Stretcher (surgical u-cut), 2017
Phantom Bed (U), 2017

The Danish artist Lea Porsager (b. 1981) reinforces her objects with spiritual, fantastical, political and personal properties.

The metal road plates we normally encounter on city streets become heavyweight manifestations of life lived in another dimension (extra terrestrial = ET = aliens) laid out on the floor like tarot cards. A massive drill becomes a tool for a spiritual and mental surge, just as the bored holes in the walls become channels for communication and access to parallel worlds.

The works form a force field of energy due to the reciprocal relationship between the materials and their contact with Kunsthall Charlottenborg as a building mass – the site of previous exhibitions, this exhibition, and especially the work of Ovartaci.

Lea Porsager sees the installation as 'mental metal compost', a flowing institutional experiment which, during the course of the exhibition produces atomic vibrations that temper hardness, creating pathways for a mental journey.

As another key element of the installation and a loving marker of the dimensions of the alien body, Lea Porsager has invited one of Ovartaci's large papier mâché figures into the exhibition space.

Maria Meinild
all in all, 2017
video (5:30), stentøj, træ, stål

Maria Meinild
all in all, 2017
video (5:30), stoneware, wood, steel

Videoværket *all in all* af den danske kunstner Maria Meinild (f. 1984) følger en ufærdig krop – uden hoved – der forsøger at blive hel igennem sproget. Talen og det hovedløse burde være hinandens absolutte modsætninger, men denne logik bryder sammen i værket. Det kropslige ideal kan aldrig opnås som andet end en følsom forestilling om at blive hel – eller at blive både til sig selv og den anden – til et indre og et ydre på samme tid – som når man kan se sin ånde i frostvejr.

Igen nem videoen skifter figuren og stemmen plads med hunde, fugle, parkens miljø og bjerge, og den har potentialet til at blive alle disse ting.

Maria Meinild har til sin video, der er filmet i Rom, arbejdet tæt sammen med en gadeperformer. I sit daglige arbejde sidder performeren på en stol og modtager betaling for, at forbipasserende kan tage en selfie med ham.

Både publikums blik og Meinilds kamera møder her et menneske uden øjne, og performeren opfylder måske derfor den perfekte forestilling om en person, man uden modstand kan projicere sit begær eller sin tvivl ind i.

The video work *all in all* by Danish artist Maria Meinild (b. 1984) follows an unfinished body – without a head – attempting to become whole through language. Speech and headlessness would seem to be complete opposites, but any logical link between rationality and the voice breaks down in the work. The bodily ideal can never be attained other than as an idea of becoming whole – of being oneself and the other – of being outer and inner at the same time, like seeing your breath on a frosty day.

During the course of the video, the figure exchanges voice and place with dogs, birds, a park, and mountains and has the potential to become them all.

For the video, filmed in Rome, Maria Meinild worked closely with a street performer. In his daily job, the performer sits on a chair and is paid by passers-by to take a selfie with him.

Both the gaze of the audience and Meinild's camera encounter a human being without eyes, representing the ideal of an unresisting recipient for the projection of our own doubts or desires.

Den modernistiske italienske arkitekt Lina Bo Bardi (1914–1992) tegnede i 1950’erne et nyt museum til byen São Paulo i Brasilien. Museu de Arte de São Paulo, eller MASP som det kaldes, blev opført i perioden 1957-68. Som et radikalt greb til museet tegnede hun et udstillingsmøbel – et opretstående staffeli i glas og beton, der blev placeret i museets åbne rum.

Som en direkte hilsen til Lina Bo Bardi, til den brasilianske betonby og de latinamerikanske regnskove, har den dansk-norske kunstner- og designduo Pettersen & Hein (Magnus Pettersen, f. 1983 og Lea Hein, f. 1985) skabt udstillingselementer i indfarvet beton, plexiglas og stål, udviklet specifikt til Ovartacis værker.

In the 1950s, the modernist Italian architect Lina Bo Bardi (1914–1992) designed a new museum for the city of São Paulo in Brazil. Museu de Arte de São Paulo (MASP) was built between 1957 and 1968. As a radical gesture, Bo Bardi also designed freestanding easels in glass and concrete which were lined up in the open halls of the museum.

In a direct tribute to Lina Bo Bardi, the concrete city of Brazil, and the Latin American rain forests, the Danish-Norwegian design duo Pettersen & Hein (Magnus Pettersen, b. 1983 and Lea Hein, b. 1985) has custom-made exhibition components of pigmented concrete, Perspex, and steel for the works of Ovartaci.

Sidsel Meineche Hansen + Ovartaci
INSIDER II

Værker af Sidsel Meineche Hansen:
OCD.CBT.OD., 2014, trætryk på papir
Torture me so I can learn. Miss Ovartaci, 2014,
trætryk på papir
4ver mortgage, 2014, trætryk på papir
Seroquel®, 2014, HD video and CGI animation, 8
min. Voiceover: Lydia Lunch. Music tracks: Design a
Wave, 2014 and Alitrec, 2013. Editing, 3D design &
animation: James B Stringer, Matthew B Stringer
and Clifford Sage@ Werkflow Ltd, London

INSIDER, 2017, træsnit i skydedør

Værker af Ovartaci:
Risskov Psykiatrisk Hospital, maleri
Selvportræt, tegning
Shinhu, skulptur

Sidsel Meineche Hansens kunstneriske praksis er researchbaseret og kombinerer nye former for billeddproduktion som computergenererede animatiorer (CGI) og virtual og augmented reality med mere traditionelle kunstformer som keramik og træsnit.

Værket *INSIDER* er en brutal fem meter bred og over tre meter høj skydedør i fyrretræ, som er udskåret, snittet og brændt. *INSIDER* markerer en afgrænsning ind til Sidsel Meineche Hansens installation, der tager form som en nærmest selvstændig udstilling i udstillingen.

I rummet ses tre træsnit, en CGI-animation og en serie af nøje udvalgte værker af Ovartaci, der tilsammen komplicerer ideen om Outsider Art. Hvor træsnittet *Torture me so I can learn. Miss Ovartaci* i sin gengivelse af Ovartacis kvindefigurer taler om institutionelle overgreb og kunst som vidnesbyrd, er træsnittene *4ver mortgage* og *OCD.CBT.OD.* mere direkte rettede mod produktionen af subjektivitet i en nutidig sammenhæng baseret på en systematisk regulering af tanker, følelser og adfærd.

Animationen *Seroquel®* er opkaldt efter produkt-navnet på et anti-psykotisk medicinsk præparat. I videoen beskrives et skifte fra det psykiatriske hospitals fysiske arkitektur og den lukkede afdeling som en fysisk kontrol til introduktionen af bio-psykiatrien og indtagelsen af psykofarmaka som en ny kontrolmekanisme, der opererer på et molekulært niveau indeni kroppen.

Sidsel Meineche Hansen + Ovartaci
INSIDER II

Works by Sidsel Meineche Hansen:
OCD.CBT.OD., 2014, woodcut print on paper
Torture me so I can learn. Miss Ovartaci, 2014,
woodcut print on paper
4ver mortgage, 2014, woodcut print on paper
Seroquel®, 2014, HD video and CGI animation, 8
min. Voiceover: Lydia Lunch. Music tracks: Design a
Wave, 2014 and Alitrec, 2013. Editing, 3D design &
animation: James B Stringer, Matthew B Stringer
and Clifford Sage@ Werkflow Ltd, London

INSIDER, 2017, carved sliding door

Works by Ovartaci:
Risskov Psychiatric Hospital, painting
Self-Portrait, drawing
Shinhu, sculpture

Sidsel Meineche Hansen's research-based art practice combines new forms of image production like computer-generated imagery (CGI) and virtual and augmented reality with craft and more traditional art techniques such as woodcut printing and ceramics.

The work *INSIDER* is a brutal five-metre wide and over three-metre high sliding door in wood that has been carved into and burned. *INSIDER* functions as a spacial divide into Sidsel Meineche Hansen's installation which almost takes the form of an exhibition within the exhibition.

In the room are three woodcuts, a CGI animation, and a series of carefully chosen works by Ovartaci which together complicate the concept of Outsider Art. Whereas the woodcut print *Torture me so I can learn. Miss Ovartaci*, with its rendition of Ovartaci's female figures, speaks of institutional abuse and her art as a testimony, the woodcuts *4ver mortgage* and *OCD.CBT.OD.* focus more directly on the contemporary production of subjectivity through cybernetic regulations of thoughts, emotions, and behaviour.

The animation *Seroquel®* takes its title from the brand name of an antipsychotic drug. The video describes a shift from the forms of control that is imposed architecturally such as the closed ward psychiatric hospital to the introduction of bio-psychiatry and the consumption of psycho-pharmaceuticals as incorporated mechanisms of control that operate within the body at a molecular level.

Tamar Guimarães & Kasper Akhøj
Studies for A Minor History of Trembling Matter,
2017, 31:40 min. portugisisk med engelske
undertekster

Filmværket *Studies for A Minor History of Trembling Matter* er optaget i byen Palmelo, der ligger i den brasilianske delstat Goiás og har godt 2000 indbyggere. Filmen fokuserer på personerne Lázaro og Divino – to af Palmelos femhundrede spiritistiske medier.

Spiritisme er en filosofisk og esoterisk praksis, der forener troen på usynlige ånder med naturvidenskab og medierne er personer, der kan skabe kontakt mellem legemlige og ulegemlige sjæle.

Ifølge spiritisterne er der flere årsager til psykisk lidelse, heriblandt chikanering foretaget af hvileløse ånder, der forsøger at opnå retfærdighed for den uret, der er begået imod dem. Byen Palmelo, der regionalt er kendt som 'cidade dos loucos' ('de skøres by'), blev etableret i 1930erne omkring en spirituel studiegruppe og et sanatorium til behandling af mennesker, der var chikaneret af ånder. Denne type chikane kaldes 'besættelse'.

Lázaro er et vigtigt medium i Palmelo og er forhenværende patient på Palmelos sanatorium. Flere af byens mest fremtrædende medier har været i psykiatrisk behandling, enten i Palmelo eller andre steder, og har en oplevelse af, at behandlingssystemet har misforstået dem. I filmen taler Lázaro om det, at høre stemmer, om stemmernes betydninger, om elektricitet, tankestræk, snigende anfald af døsighed og om fænomenet 'magnetiske kæder' – en kollektiv og choreografisk behandlingsform, som dannes når flere medier samarbejder.

I 2005 lukkede sanatoriet som følge af en national sundhedsreform. Palmelo forbliver imidlertid et regionalt centrum for behandlinger af en række helbredsmæssige omstændigheder – inklusive psykiske lidelser – ved hjælp af de 'magnetiske kæder'.

Tamar Guimarães og Kasper Akhøj's filmsprog giber ind i mediernes metoder og teknologier, der foreslår alternative tilgange til kollektivt helbred og fænomet at høre stemmer. Filmen er en del af et længerevarende projekt, hvis karater kunstnerne benævner 'etnografisk science fiction'.

Tamar Guimarães & Kasper Akhøj
Studies for A Minor History of Trembling Matter,
2017, 31:40 min. Portuguese with English subtitles

The film work *Studies for A Minor History of Trembling Matter* was shot in Palmelo, a town in the Brazilian state of Goiás with around 2,000 inhabitants. The film focuses on Lázaro and Divino – two of Palmelo's five hundred spiritist mediums.

Spiritism is a philosophical and esoteric practise that unites the belief in invisible spirits with science, and the mediums are people who can establish contact between embodied and disembodied spirits.

According to spiritists, there are several causes of mental suffering. One of these is the harassment inflicted by restless spirits seeking to avenge the injustices they have been subject to. The town of Palmelo, known regionally as 'cidade dos loucos' ('city of the crazy'), emerged in the 1930s based on a spiritist study group and a sanatorium for the treatment of people harassed by spirits. They call this harassment 'obsession'.

Lázaro is an important medium in Palmelo and a former patient of the sanatorium. Several of the important mediums in town passed through psychiatric care either there or elsewhere and feel that the medical profession has misunderstood them. In the film, Lázaro talks about the voices he hears, their significance, electricity, thought conduits, fits of slumber, and the phenomenon of 'magnetic chains' – a collective and choreographic form of treatment where several mediums act together.

In 2005 the sanatorium was closed during a nationwide health reform. Yet Palmelo remains a regional centre for the treatment of several health conditions – including psychological afflictions – through the application of the magnetic chain.

Tamar Guimarães and Kasper Akhøj's filmic language engages with the mediums' methods and technologies as these have the potential to provide an alternative approach to collective health and the hearing voices phenomenon. The film is part of a long-term project, which they refer to as 'ethnographical science fiction'.

Angela Melitopoulos & Maurizio Lazzarato
Assemblages, 2012
video-installation med lyd, 68 min.

Angela Melitopoulos & Maurizio Lazzarato
Assemblages, 2012
video installation with sound, 68 min.

Videoinstallationen *Assemblages* af den græsk-tyske kunstner Angela Melitopoulos (f. 1961) og den italienske sociolog og filosof Maurizio Lazzarato (f. 1955) er et forskningsprojekt i lyd og billeder om den franske radikale psykoterapeut og filosof Félix Guattari (1930-1992) og hans banebrydende psykiatriske praksis, politiske aktivisme og ideer omkring animisme.

I animistiske samfund, som Guattari sporer i blandt andet japansk og brasiliansk kultur anskues alt – objekter, dyr, planter, floder, skyerne, menneskets egne frembringelser og endda ordene – som værende levende og besjælede. Guattari oplever hvordan aspekter af den livsopfattelse går igen i barndomsverdenen, i psykosen, i kærligheden, i det politiske begær og i den kunstneriske skabelse.

Med sit arbejde ønskede Félix Guattari at ændre den vestlige idé om, at det udelukkende er mennesket, der har et 'jeg' og at nedbryde modsætningerne mellem subjekt / objekt og natur / kultur.

Félix Guattari arbejdede fra midt 1950'erne og frem til sin død på den private psykiatriske klinik La Borde beliggende i Loiredalen i Frankrig. Her var han med til at udvikle institutionens modeller for behandling, hvor patienters og personales tætte samarbejde omkring dagligdagens praktiske gøremål som madlavning, havearbejde, rengøring, tøjvask og udviklingen af kunst-, film- og teater-projekter var vigtige elementer.

Assemblages præsenteres på tre skærme, der hænger forskudt fra hinanden. Arkivmateriale, interviews og kunstnernes egne optagelser fra blandt andet Brasilien bringes her sammen i et komplekst lyd- og billedunivers af overlap og parallelle forløb.

The video installation *Assemblages* by Greek-German artist Angela Melitopoulos (b. 1961) and Italian sociologist and philosopher Maurizio Lazzarato (b. 1955) is an audiovisual research project on the radical French psychotherapist and philosopher Félix Guattari (1930-1992) and his groundbreaking psychiatric practise, political activism and thinking on animism.

In animist societies which Guattari traces in places like the Japan and Brazil, everything – objects, animals, plants, rivers, clouds, human creations and even words – are seen as alive and endowed with spirit. Guattari sees aspects of this philosophy of life existing in the realms of childhood, psychosis, love, political desire and artistic creation.

Through his work, Guattari stroves to challenge the Western idea that only humans have a 'self' and to break down the division between subject / object and nature / culture.

From the mid 1950s until his death, Guattari worked at the private psychiatric clinic La Borde in the French Loire Valley. He contributed to the institution's models of treatment where the close collaboration of patients and staff on practical everyday activities like cooking, gardening, cleaning, laundry and the development of art, film and theatre projects played a central role.

Assemblages is presented on three staggered screens above each other. Archive material, interviews and the artists' own footage from Brazil and elsewhere are brought together in a complex universe of overlaps and parallel sequences of sound and image.

Asger Jorn

Udsmykning af Børnehuset Hjortøgade, 1944

"Vor pædagogiske stræben går ud på, i en tid, hvor de rationelle krav til barnet og det voksne menneske dominerer overvældende, at støtte og nære denne uhyre værdifulde side af barnets sjæleliv ved at skabe omgivelser, hvor denne fantasiens og følelsernes evne kan vokse og blomstre." Asger Jorn, 1948

Den danske kunstner Asger Jorn (1914-73) var i sit liv og sin kunst optaget af den frie kreativitet såvel som kunst skabt af andre end de, der omtales som kunstnere. En af myterne om Ovartaci er, at Jorn og Ovartaci mødtes i 1950'erne, og at Jorn skulle have foreslået at lave en stor udstilling med hendes værker i Paris for dermed at udbrede Ovartacis unikke kunstnerskab til hele verden. Det var Ovartaci imidlertid ikke interesseret i, siger anekdoten. Kendskabet til Ovartaci blev dog udbredt, idet Jorn formodentlig har haft indflydelse på, at den franske kunstner Jean Dubuffet blev introduceret til Ovartacis unikke kunstnerskab.

Jean Dubuffet havde siden 1940'erne interesseret sig for outsiderkunsten og foretog en række rejser, hvor han besøgte kunstnere, der skabte værker udenfor den såkaldte etablerede kunstverden. I den forbindelse etablerede han sin egen samling af værker af den genre, som han benævnte Art Brut – en samling, der siden er blevet til den væsentlige kunstinstitution Dubuffet Fondation, senere overdraget til Collection de l'Art Brut i Lausanne

i Schweiz, som er i besiddelse af to værker af Ovartaci.

Som et led i Asger Jorns interesse for kunstens sociale, politiske og æstetiske betydning i verden udsmykkede han sammen med en række af sine kolleger i 1944 en børnehave beliggende i Hjortøgade på Østerbro i København. Han inviterede kunstnerne Carl-Henning Pedersen, Else Alfelt, Ejler Bille, Agnete Therkildsen, Henry Heerup, Erik Thommesen og Richard Winther til at være med, og i 1948 udvidedes udsmykningen med Egill Jacobsen og de to hollandske kunstnere Corneille (Guillaume Cornelis van Beverloo) og Constant (Constant Anton Nieuwenhuys). I dag er de kunstnere, som har bidraget til børnehavens udsmykning, centrale placerede skikkeler i det 20. århundredes danske og internationale kunst.

Børnehaven i Hjortøgade fungerer fortsat som daginstitution for børnehavebørn i alderen 3-6 år. Udsmykningen og børnehaven har netop gennemgået en gennemgribende og nænsom renovering og restaurering. Det er enestående, at udsmykningens vægmalerier, der befinner sig mellem abstraktion og figuration, stadig i dag opfylder deres oprindelige formål: at inspirere, underholde og udfordre børnene.

Asger Jorn
The Murals at Hjortøgade Kindergarten, 1944

"In an age when the rational demands made on the children and adults alike reign supreme, our pedagogical efforts are aimed at supporting and nourishing the incredibly valuable inner life of children by creating surroundings where their imagination and emotions can develop and flourish".

Asger Jorn, 1948

Throughout his life, the Danish artist Asger Jorn (1914-73) immersed himself in free creativity and art created by those not considered artists. One of the myths about Overtaci is that she met Jorn in the 1950s when Jorn suggested that he held a major exhibition in Paris to expose her art to an international audience. According to the myth, Overtaci was not interested. But Jorn did apparently manage to present Overtaci's work abroad by introducing the French artist Jean Dubuffet to her unique oeuvre.

Jean Dubuffet had been interested in outsider art since the 1940s and travelled widely to visit artists who created works beyond the confines of the so-called established art world. In doing so, he created his own collection of works, he defined as Art Brut – a collection that formed the basis of the art institution Dubuffet Fondation which was later transferred to Collection de l'Art Brut in Lausanne, Switzerland, which holds two works by Overtaci.

As part of his interest in the social, political, and aesthetic significance of art, in 1944 Jorn invited his

Danish colleagues Carl-Henning Pedersen, Else Alfelt, Ejler Bille, Agnete Therkildsen, Henry Heerup, Erik Thommesen, and Richard Winther to join him in painting the murals at Hjortøgade Kindergarten in Copenhagen. In 1948, the Danish artist Egill Jacobsen and Dutch artists Corneille (Guillaume Cornelis van Beverloo) and Constant (Constant Anton Nieuwenhuys) also contributed to the murals. Today, the artists who contributed to the murals are key figures of 20th century Danish and international art.

Hjortøgade Kindergarten is still a functioning institution for children aged 3-6. The murals and the kindergarten have recently been carefully renovated and restored. The murals, located between the abstract and figurative, continue to fulfil their original intention of inspiring, stimulating, and challenging children.

Ansigter

Mennesker, dyr, natur, bygninger og sprog udgør et hele og mødes i de værker, der har ansigtet som motiv. Her skaber Ovartaci den totale sammensmelting af natur / kultur og menneske / dyr – somme tider med kosmiske hilsner i former, der kunne være alien-lignende væsner. I de værker udgør for eksempel arkitektoniske elementer øjne, ører og mund i et landskabs-væsen.

I den grønne og blå akvarel med påskriften 'Kvindens Selvstændighed' ses blandt andet en krop med ansigter på hele legemet.

Faces

People, animals, buildings, and language form a whole and merge in the works that have faces as their motif. Here Ovartaci executes a complete fusion of nature / culture and human / animal – sometimes with cosmic salutes in forms that could be alien-like creatures. In these works architectural elements constitute the eyes, ears, and mouths of a landscape being.

The blue and green watercolour with the words 'Kvindens Selvstændighed' ('The Independence of Woman') includes a body covered in faces.

Dr. Barfod

Dr Barfod

Motivet af en siddende kvinde i lotusstilling er dedikeret til Dr. Barfod, den overlæge, som udførte det ene af to kønskorrigende kirurgiske indgreb for Ovartaci. Billedet er tosidet, men motivet har ikke, som mange af de andre værker, en for- og bagside. Figuren vender fronten udad på begge sider, hvor også to mørke dyre- og kvindefigurer ses.

The image of a woman sitting in a lotus position is dedicated to Dr Barfod, the consultant who performed one of Ovartaci's gender reassignment operations. The painting has two sides, but unlike many of the other works it does not have a front and back: on both sides the woman faces the viewer in a world of dark animal and female figures.

Dydrene

Dydrene og menneskene smelter ofte sammen i Ovartacis kunst og er et af mange eksempler på overgange og transformationer i kunstnerens univers. I nogle værker har figurerne træk fra både mennesker og dyr, og i andre optræder dyr og mennesker i en fantastisk og holistisk sameksistens.

Fuglene repræsenterer ofte tidligere liv, og dyrene finder forlæg i for eksempel fortidsøgler, firben, heste, tigre, leoparder og aber.

Den af kunstneren navngivne figur 'Sinhu', som er en hellig indisk hest med vinger, var en af Ovartacis favoritfigurer. Den stod i et hjørne af hendes værelse. Hver aften gav hun den et kys, og i figurens hoved lå der bolsjer, der kom ud igennem hestens mund.

Animals

Animals and humans often coalesce in Ovartaci's art, one of the many examples of transition and transformation in her artistic universe. In some works, the figures have the features of both humans and animals, and in others they come together in fantastic, holistic coexistence.

Birds often represent former lives, and the animals are based on creatures like prehistoric reptiles, lizards, horses, tigers, leopards and monkeys.

The figure the artist called 'Sinhu' – an Indian holy horse with wings – was one of Ovartaci's favourites. It stood in the corner of her room where she gave it a kiss every night. There were sweets inside the head of the figure that came out through the horse's mouth.

Hospitalet i Risskov oprettedes i 1852 under navnet 'Jydske Asyl til behandling af mennesker med psykiske lidelser' og hedder i dag Århus Universitetshospital, Risskov. Bygningerne er tegnet af arkitekten Gottlieb Bindesbøll (1800 –1856) som en omarbejdelse af arkitekten Frederik Ferdinand Friis' grundplan. Gottlieb Bindesbøll er en af Danmarks væsentligste arkitekter og en betydelig bidrager til institutionsarkitekturen i Danmark og har blandt andet tegnet Kurhuset på Skt. Hans Hospital, Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, Lægeforeningens Boliger (Brumleby) og Thorvaldsens Museum.

Ovartaci gengiver i flere værker hospitalets arkitektur, både indefra og udefra, som en registrering af de omgivelser, der ikke kan adskilles fra kunstnerens liv. I nogle værker er hospitalet afbildet i en nøgtern og realistisk stil og i andre – særligt i gengivelsen af Ovartacis sengestue – som en egen verden, befolket af de værker hun skabte og indrettede sig med. I flere af de værker smelter hospitalsverdenen og den fortættede latinamerikanske skov næsten sammen.

Om opholdet i Argentina har Ovartaci blandt andet fortalt, at hun jævnligt sultede grundet manglende arbejde og dårlige økonomiske vilkår. Blandt andet nævnes 27 dages sult, der næsten blev til en meditativ livspraksis.

Den grønne farve fra regnskoven strømmer igennem Ovartacis værker, og tiden fra Latinamerika gennemsyrer livsværket.

The hospital in Risskov was founded in 1852 as an asylum for the treatment of mental disorders. Today it is part of Aarhus University Hospital. The buildings were designed by the architect Gottlieb Bindesbøll (1800 –1856) in his adaptation of the architect Frederik Ferdinand Friis' ground plan. Gottlieb Bindesbøll is one of Denmark's leading architects and a major contributor to Danish institutional architecture. His works include the pump room at Sct. Hans Hospital, the Royal Danish Veterinary and Agricultural College, the houses of the Danish Medical Association (Brumleby), and Thorvaldsen's Museum.

Ovartaci represents the architecture of the hospital interior and exterior in several works: a registration of the surroundings that cannot be separated from the life of the artist. In some works the hospital is depicted in an objective, realistic style, whereas in others – especially in representations of Ovartaci's own room – they are a world of their own, populated by the works she created and surrounded herself by. In several works the world of the hospital and the dense forests of Latin America virtually merge.

Of the time she spent in Argentina, Ovartaci recounted that she regularly went hungry because of lack of work and money. On one occasion she starved for 27 days, something that almost became a meditative practise.

The green of the rain forest imbues Ovartaci's works, and the time she spent in Latin America permeates her oeuvre.

Sprog og kalligrafi

Ovartaci foretog en række sproglige eksperimenter som en del af sin kunst.

De kinesiske skrifttegn har den dobbelthed, at de henviser til noget andet, men også i sig selv er en kunstnerisk form, der kan undersøges som sådan. Ovartaci dekorerede sin sengestue med udklippede tegn, der hang på blandt andet gardinerne.

På lange stofpaneler og på mindre papstykker arbejdede Ovartaci med oversættelser mellem kinesisk, spansk, engelsk, fransk, japansk og dansk. Teksterne kan svinge fra det uigenremskuelige til poetiske eller hverdaglige betragtninger, der næsten kan lyde som ordsprog med en gemt betydning: "But hoû shall we manage wiethou matches" or "Naked coming we at world, and wery more naked go we out".

Under en blyantstegning af et væsen, der kunne være en fisk eller en flyvende ånd, har Ovartaci skrevet en sætning på japansk og på spansk, som i sin betydning spørger til, om døden måske kommer i morgen, måske som et selvmord.

Language and Calligraphy

Language experiments were central to Ovartaci's art.

Chinese characters are a system of writing, but they are also an artistic form. Ovartaci decorated her room with Chinese character cutouts hanging on the curtains and elsewhere.

On long fabric panels and smaller pieces of card-board Ovartaci worked with translations between Chinese, Spanish, English, French, Japanese and Danish. The texts range from the inscrutable to the poetic. Some of them have everyday observations that almost sound like a proverb with a hidden meaning such as "But hoû shall we manage wiethou matches" or "Naked coming we at world, and wery more naked go we out".

Under a drawing of a creature that could be a fish or a flying spirit, Ovartaci has written a sentence in Japanese and Spanish that asks whether death might arrive the next day – possibly in the form of suicide.

Udlængsel

Ovartaci producerede skitser, tegninger og modeler af helikoptere og realiserede en af dem i fuld skala i træ. I dokumentationen af dette projekt vises arbejdet med maskinen, der skulle have båret Ovartaci højt over trætoppene i Risskov og ud over Aarhusbugten til Djursland.

I et værk ses et rum med tremmer for vinduerne, hvor dragter med vinger og hætter med ører hænger på væggene. Ifølge den historie Ovartaci fortalte om værket, skal vingerne anvendes til at teste om en person, en fange, kan flyve fra Nanking Templets tårn. Lykkes det at flyve, fritages man fra sin straf.

Ovartaci skriver i et brev stilet til Hr. Captain Visende fra Rederiet Haugesund som sandsynligvis var den person, der tog Ovartaci ombord til hjemrejsen fra Argentina: "Det blev min ulykke at tilbagevende her til Danmark jeg er kun en fremmed og opnaar ingen Gunst her andet end at blive kallet landsforræder." Og hun fortsætter: "jeg husker Dem Hr. Captain og Deres gode Vilje at De gerne vil sejle mig tilbage til Argentina." Efter beskrivelsen af et sammenstød med en bil (Ovartaci var på cykel) beretter hun om at være kommet til hægterne og tilbyder at "...tage en Kullempers job" som betaling for rejsen over Atlanterhavet tilbage til Argentina.

Wanderlust

Ovartaci made sketches, drawings and models of helicopters – one of them full-scale in wood. The documentation of this project records work on a machine that was to carry Ovartaci way above the treetops of Risskov and beyond the coast of Aarhus to Djursland.

Another work shows a room with barred windows, clothes with wings and hats with ears hanging on the walls. According to Ovartaci's account of the work, the wings were to be used to test whether a prisoner could fly to the tower of the Nanking Temple. If the flight was successful, the prisoner was released.

In a letter addressed to Captain Visende, presumably the man who took Ovartaci on board from Argentina to Denmark, Ovartaci writes: "It was my misfortune to return here to Denmark where I am a foreigner who experiences no privilege other than being called a traitor." And she continues: "I remember you Captain, and your willingness to sail me back to Argentina." After describing a collision with a car (Ovartaci was on a bicycle), she explains that she has recovered and offers to work as a coal trimmer to pay her passage across the Atlantic back to Argentina.

Dokument fra Museum Ovartaci / Document from Museum Ovartaci

Ovartaci's værelse
video med lyd, 10:55

Ovartaci's Room
video with sound, 12:47

© Museum Ovartaci 2010-2011

Koncept og produktion / Concept and production Helle Lorenzen, Eddie Danielsen
Foto og redigering / Photography and editing Helle Lorenzen

PaulThek
Untitled (Tower of Babel), 1975
etching on handmade Twinrocker paper

Paul Thek
Untitled (Tower of Babel), 1975
etching on handmade Twinrocker paper

Historien om Babelstårnet er fortalt i det poetiske magtsprog som man finder i det gamle testamente. Det er fortællingen om en gud, der frygter menneskene og obstruerer deres fælles projekt – bygningen af tårnet – ved at give dem forskellige lyde og sprog, så de ikke længere forstår hinanden. Som en konsekvens af de mange sprog, spredes menneskene ud over kloden.

I det lille tryk af den amerikanske kunstner Paul Thek (1933 – 1988) vender babelstårnet på hovedet. Her fremstår tårnet som en tornado eller en malstrøm. I værket af Ovartaci, der hænger på samme væg, er babelstårnet en scene for et mord og en spektakulær solnedgang. I begge tilfælde har kunstnerne anført i skrift, at værket er en version af Babelstårnet.

PaulThek er en amerikansk kunstner som var særligt optaget af katolske symboler og ritualer omkring højtid, krop, fødsel og død, og *Untitled (Tower of Babel)* er skabt i en periode, hvor Paul Thek i længere tid var bosat i Italien. I 1976 vendte han tilbage til Nordamerika og efter at have mistet den prestige, han havde opnået i den amerikanske kunstscene i 1960’erne, tilbragte han resten af sine dage som gulvvasker og med at pakke dagligvarer i et supermarked, alt imens han fortsatte med at skabe kunst.

The tale of the Tower of Babel is told in the poetical dictates of the Old Testament: the story of a god who in fear of humankind prevents them from building a tower together by giving them different languages so they no longer understand each other. As a consequence of their many tongues, the people of the earth are spread across the globe.

In a small print by the American artist Paul Thek (1933–1988), the Tower of Babel is turned upside down so it appears as a tornado or maelstrom. In a work by Ovartaci on the same wall, the Tower of Babel is the setting for a murder and a spectacular sunset. On both works the artists have written that they are versions of the Tower of Babel.

The work of the American artist Paul Thek focuses on Catholic symbols and the rituals surrounding religious occasions, the body, birth, and death. He made *Untitled (Tower of Babel)* during an extended stay in Italy. In 1976 he returned to North America, and having lost the status he had gained on the US art scene in the 1960s he spent the rest of his life washing floors and packing supermarket groceries to support himself as an artist.

Tamar Guimarães og Kasper Akhøj
Studies for A Minor History of Trembling Matter,
2017. 31:40 minutter, farve, lyd, single channel
video, portugisisk med engelske undertekster

Filmværket *Studies for A Minor History of Trembling Matter* er optaget i byen Palmelo, der ligger i den brasilianske delstat Goiás og har godt 2000 indbyggere. Filmen fokuserer på personerne Lázaro og Divino - to af Palmelos femhundrede spiritistiske medier.

Spiritisme er en filosofisk og esoterisk praksis, der forener troen på usynlige ånder med naturvidenskab og medierne er personer, der kan skabe kontakt mellem legemlige og ulegemlige sjæle.

Ifølge spiritisterne er der flere årsager til psykisk lidelse, heriblandt chikanering foretaget af hvileløse ånder, der forsøger at opnå retfærdighed for den uret, der er begået imod dem. Byen Palmelo, der regionalt er kendt som *cidade dos loucos* (de skøres by), blev etableret i 1930erne omkring en spirituel studiegruppe og et sanatorium til behandling af mennesker, der var chikaneret af ånder. Denne type chikane kaldes besættelse.

Lázaro er et vigtigt medium i Palmelo og er forhenværende patient på Palmelos sanatorium. Flere af byens mest fremtrædende medier har været i psykiatrisk behandling, enten i Palmelo eller andre steder, og har en oplevelse af, at behandlingssystemet har misforstået dem. I filmen taler Lázaro om det, at høre stemmer, om stemmernes betydninger, om elektricitet, tankestræk, snigende anfall af døsigheid og om fænomenet 'magnetiske kæder' – en kollektiv og koreografisk behandlingsform, som dannes når flere medier samarbejder.

I 2005 lukkede sanatoriet som følge af en nationale sundhedsreform. Palmelo forbliver imidlertid et regionalt centrum for behandlinger af en række helbredsmæssige omstændigheder - inklusive psykiske lidelser – ved hjælp af de 'magnetiske kæder'.

Tamar Guimarães og Kasper Akhøj's filmsprog gør ind i mediernes metoder og teknologier, der foreslår alternative tilgange til kollektivt helbred og fænomet at høre stemmer. Filmen er en del af et længerevarende projekt, hvis karater de benævner 'etnografisk science fiction'

Tamar Guimarães and Kasper Akhøj
Studies for A Minor History of Trembling Matter,
2017. 31:40 minutes, colour, sound, single channel
video, portuguese with English subtitles

The film work *Studies for A Minor History of Trembling Matter* was shot in Palmelo, a town in the Brazilian state of Goiás with around 2,000 inhabitants. The film focuses on Lázaro and Divino - two of Palmelo's five hundred spiritist mediums.

Spiritism is a philosophical and esoteric practise that unites the belief in invisible spirits with science, and the mediums are people who can establish contact between embodied and disembodied spirits.

According to spiritists, there are several causes of mental suffering. One of these is the harassment inflicted by restless spirits seeking to avenge the injustices they have been subject to. The town of Palmelo, known regionally as *cidade dos loucos* ('city of the crazy'), emerged in the 1930s based on a spiritist study group and a sanatorium for the treatment of people harassed by spirits. They call this harassment 'obsession'.

Lázaro is an important medium in Palmelo and a former patient of the sanatorium. Several of the important mediums in town passed through psychiatric care either there or elsewhere, and feel that the medical profession has misunderstood them. In the film, Lázaro talks about the voices he hears, their significance, electricity, thought conduits, fits of slumber, and the phenomenon of 'magnetic chains' – a collective and choreographic form of treatment where several mediums act together.

In 2005 the sanatorium was closed during a nationwide health reform. Yet Palmelo remains a regional centre for the treatment of several health conditions - including psychological afflictions - through the application of the magnetic chain.

Tamar Guimarães and Kasper Akhøj's filmic language engages with the mediums' methods and technologies as these have the potential to provide an alternative approach to collective health and the hearing voices phenomenon. The film is part of a long-term project, which they refer to as 'ethnographical science fiction'.

Kvinder

Women

Kvinder fremstår som idealet i Ovartacis værker og livsfilosofi. Ofte bliver mænd til kvinder som i tilfældet med de store portrætter af Stalin og Mao og værkerne er i det hele taget befolket med kvinder.

Det er et ideal og en etik som er stærkt forbundet til kroppen, til tanker om det kosmiske og til bevidstheden om, at have levet tidligere liv i forskellige kvindeskikkelse og værkerne vidner om et liv med både humor, lyst, brutalitet og politik.

Det grønne værk med teksten 'Min Befrielsesdag, 22/7 1951, Gør som Jeg = befri Dig', er et selvportræt, der viser kunstneren i færd med at foretage sit eget kønsskifte i hospitalets træværksted.

I en blyantstegning, formentlig en skitse, ses to kvindefigurer, som barberer sig i ansigtet.

På det lille tosidede værk, hvor en person med høje sko sidder på en dyre-stol, står der blandt andet: 'be communist always, lady ovartaci ivorijaci'.

Teksten 'desorden publica' – som kan oversættes til offentlig uorden – står langs den øverste kant på en akvarel, hvor en person tisser på gulvet foran døren indtil et toilet.

Og i tegningen, der er adresseret 'Til Docterne' (og på værkets modsatte side, 'A los Medicos'), har Ovartaci skabt en teknisk tegning til et kateter til kontrol af vandladningen.

Woman is the ideal in Ovartaci's work and philosophy of life. Only very rarely does she depict men in her works, and when she does - as in her large portraits of Stalin and Mao - she often changes their gender.

Women populate the art of Ovartaci – a feminism deeply attached to the body, ideas of the cosmic, and consciousness of having lived previous lives in various female forms.

Closer study of her works reveals life as a woman to be associated with brutality, humour and politics.

The work with the words (in Danish) 'My Liberation Day, 22/7 1951, Do As I Do = Liberate Yourself' is a self-portrait of the artist performing an auto-sex change in the hospital's woodwork room. In a pencil drawing two female figures are seen calmly shaving their faces, and the writing on the small two-sided work where a woman in high-heeled shoes sits on an animal chair includes the words 'be communist always, lady ovartaci ivorijaci'.

The small watercolour of a person urinating on the floor outside a toilet door includes the words desorden publica (public disorder) at the top, and in the technical drawing addressed 'To the Doctors' (and 'A los Medicos' on the reverse side) Ovartaci presents detailed, illustrated instructions for making a catheter that successfully directs the flow of urine.